

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Residentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

scilicet est sienda mentio.ca.significantio.
cod.titul.Vigesimalis tertius, clausula,
de qua in c.cum dilecta.co.tit.Vigesimalis
musquatus, firma fidēs,id est, sacra-
mentum, de quo in c.constitutus, eo-
tit.Vigesimalis quintus, fides interpo-
sa, arg.in c.ex literis.de const.Vigesimalis
mus sextus, anathema, quod taceri nō
debet, e. f. de procur. de prædictis men-
tio fieri debet, alias non valet: & dicit
Pa.in c.constitutus.cod.tit quod sur-
reptio vitiat rescriptum ipso facto, et
tamen si consistat in faciendo factū alie-
num, quod impietrans probabiliter i-
gnorat. Versus quoddam de his ponit
Tab.ibi. §. 4.

4 S : Papa motu proprio cōcedit gra-
tiam, vel dispēsat tacito aliquo, vel nō
existente, quod non concessisset, licet
rescriptum non sit surreptitium, quia
motu proprio sit, non tamen confir-
mat gratiam contra intentionē conce-
dēt, secundum Pan in c.quia circa
de consan. quia motus proprius nihil
operatur ultra casus in iure expressō:
secundū loan. And.in ca.si motu pro-
prio de præb.in 6. & glo.in ele.si Ro-
manus. de præb.

5 R E S C R I P T A nō se extendunt ad
res, vel personas in eis non compre-
hensas: quia personalia sunt. & strictè
intelligenda.capitul.significauit. cod.
titul.

6 R E S C R I P T V M non vitiat ex
defectu literar. vel syllabar. sed per fal-
sam latinitatem.capit.ex parte. de fid.
instr.in tex.& in glo.suprā,Bulla, per
totum.

7 R E S C R I P T V M primum tollitur
per secundum faciens mentionem de
primo, q. si in secundo non fit mentio
de primo, tunc contra secundū valet
auxiliū exceptionis.c.ex literis.de offi-
ciali. & sic annullandū est secundū: vt
dicit Pa.poit Inn.in c.caterū.cod. tit.
& si primum fuit impietrū de commu-
ni consensu, secundū de hoc debet me-
tionem facere, aliter non tenet, nisi pri-
mum fuisset surreptitium.d.c.ex par-
te. Et si nō admittitur exceptio, potest
appellatio interponi.

8 Ex literis citationis, inferi debet re-

scriptum, secundū Gofr. propter duo.
vt citatus sciat autoritatem citantis,
aliter non tenetur comparere, secundo,
vt deliberate possit.

9 P E R speciale priuilegiū, vel rescri-
ptum sequens, quādō per generale est
acquisitum ius in re, in qualibet specie
contenta sub genere nō derogatur ge-
nerali, nīsi de eo fiat mentio: secus si
non est acquisitum ius: secundum Pa-
in.c. 1. in glo. 1. cod. tit. licet circa hoc
contraria citentur opinione, hanc ta-
men prior videtur.

10 Q uia vult impetrare rescriptū pro-
secundo beneficio, debet de primo be-
neficio, & de eius qualitate, redditis
mentionē habere.c.ad aures.cod.
tit.de statuto contrario.c. constitutus.
cod. & de vicaria.c. postulati.cod. tit.
Vide de hoc Pan. in c.pastoralis. &c.
super literis.cod.tit. Et dicit Pa.in c.
ex parte, de capel.mo. quod quando
rescriptum emanat contra ius, presu-
mitur aut falsum, aut per nimiam oc-
cupationem emanasse, nīsi in rescripto
fiat mentio de cōtrario iure. Vide ali-
quid supra, Privilegium. §. 4. & Pa.in
c.nonnulli.de rescript. & glo.in c. 1.
de constit.lib. 6.

RESIDENTIA.

1 R E S I D E R E in ecclesia, est in ea
seruite beneficio, & eius curā ha-
bēre personaliter.c. cū quārentem.
titul.

2 Q uia l i b e r t e t clericus tenetur resi-
dere, si est beneficiatus, sive beneficiū
sit magnū, sive parvū.c. nō nulli.de cl.
nō te, & interesse matutinis, & vespe-
ris, aliter si sit incorticibilis. deponi-
tur. c.f.i.d. 36. Nec per aliū potest resi-
dere de iure, quando ipse potest perso-
naliter: de consuetudine autem, quan-
do est rationabilis causa, potest: vel ex
dispensatione, quæ ex rationabili cau-
sa datur, & qui secus facit, non est tu-
tus in cōscientia, nīsi per modicū tem-
poris per aliū resideat. Posset tamē ad
tempo se absentare ex rationabili cau-
sa, & cum licentia sui superioris.c.rela-
tum, de cl.nō te, sup.Beneficiū. §. 68.

RESTITUTIO.

CLERICVS NÓ residēs in suo beneficio, nec impletis in eo officia sua, tenetur restituere perceptos fructus, si male consumit, & nō est in necessitate cōstitutus, intellige, si habet bona, que non sint ecclesiæ. Secus si vi pauper recipit, vel non male consumit, nisi condemnatur, c. quia non nulli de cle. nō te. Vide sup. Beneficiū, §. 68. & 69.

CAVS AE legitimæ non residendi quæ sit, & cæt vide supra, Beneficiū, §. 60. usque ad 64. quas ponit Sil. ver. residensia. q. 7. & sunt quatuor: videlicet, absentia pro negotio ecclesiæ, servitio Papæ, legato, vel episcopo, Itudiū Theologiz, & infirmitas: vide ibi. & ver. beneficium, supra.

RESTITUTIO.

RESTITUTIO quedā est in integrum, qua prior statutus totaliter innouatur, de qua est rubrica in decreto tali, & de hac non est differendum a nobis. Alia est per quam satisfit pro re ablata, vel damno, vel interesse, vel iniuria, vel infamia, in qua restituzione attenditur æqualitas iustitiae, secundum recompensationem rei ad tem, quod pertinet ad iustitiam cōmutatiuum, & est necessaria: quia sicut accipere alienum est mortale, ita tenere in uito domino. At quia doct. impleueret charas de hac materia, ideò breuius quā potero me expediam. Et quia Caieta, in summa pulchro ordine hanc materiam perstrinxit, idèo conabor mente eius breuiter sequi. Pro memoria igittu sunt hi duo versi: *Quis, cui, quod, quātum, vel ubi, quo tempore, quōd Ordine, siue in modo, te rogo mente notes. De hac materia vide Th. secunda secund. q. 62. & Sc. 4. d. 15. Rich. Pet. de pa. & Arch. Hor.* Dicamus ergo ordinatè de huiusmodi restituzione.

NO T. quod dum sit mentio de restituzione rei alienæ acceptæ, intelligit de acceptatione iniustæ, & non iusta, ut est acceptio ex mutuo, vel deposito, & huiusmodi. Iustitia autem dicitur, quando est ex rapina, furto, usura, vel huiusmodi, vel si inferatur iustæ damnum in fama, membris, rebus,

& ceteris, de quibus intelligitur restitutio, quæ secundum iustinæ ordinis omnino est fienda.

QVIS ergo tenetur restituere? Dis quicunq; fuit causa iniustæ acceptoris, ita quod si multi fuerūt causæ, omnes tenentur: unde nouem modi causandi iniustam acceptiōnem reperunt sine eo qui accipit. Primus est, qui per se excusat iniustam acceptiōnem, siue faciat hoc motu proprio, siue alicuius pro proprio lucro, siue pro alieno: ut minister, vicerarius, dans, adulterans, pro domino, & vulnerans aliquem iniuste ex domini sui mandato, hi tenentur restituere, & satisfacere: nec obstat quod si ipse non fecisset, ab alio fuisse factum. Cate. in summabili dicit, quod talis minister vicerarius tenetur secundum veritatem iustitiae restituere, magis tamen vicerarius. Dicit tamen quod ex eo, quod non exercet hoc ad propriam, sed aliorum utilitatem, videtur ex quadam humanitate excusari, non autem secundum veritatem, licet Pet. de pal. & Veruer. dicant, quod excusantur, & non tenentur, si sine illis ministeri etiam vicerarius hoc fecisset. Sed primum vident melius, infra, Vetus. §. 14. idèo opinio Caietan. amplexari debet magis, quia vetior.

SECUNDVS est iubens actionem iniustæ. Est enim principalis causa mortis, ideò restituere tenetur: quæ scilicet ex sua iniustæ secuta est actio, vel ratu habuit factum suo nomine, maximè quando ex hoc difficultius paret rehabilitari. **T**ERTIUS est consulens efficaciter, ita q. ex consilio tali invenatur quis ad perpetrandum actionem iniustam, & effectualliter lequatur, tenetur ad restitucionem, secus si non sequitur effectus, licet mortaliter peccauerit.

QUARTVS est consentiens taliter, q. siue tali consensu nō sequeretur effectus. Tunc enim dicitur esse cum causa, id è tenetur. Secus si non sequitur ex tali consensu, sed sine eo fuisse secutus, non tenetur, licet mortaliter peccauerit consentiendo ei, quod erat mortale, si factum fuisset.

7 QVIN.

